

Drage poslanke, dragi poslanci,

to pismo je izliv vseh mojih iskrenih, pristnih in globokih skrbi ter misli. To je grožnja bridkemu zatiranju in vnanja alegorija razpadajoče družbe.

KRIK NARODA

»Noben človek ni *Otok* povsem sam zase; vsak človek je kos *Celine* ...« To so besede velikega, izjemnega moža, čigar eksistenca je bodisi nalašč bodisi pač nehote spremenila svet. Prav on je eden izmed tistih mož, ki so postavili ključne temelje, ne demokraciji, marveč racionalnemu razlogu za ohranitev dostojanstva. Domala bi lahko z gotovostjo doumeli, da je izvor vse problematike dandanes zgolj pomanjkanje vrojene spodobnosti. Pravim skoraj, saj manjka nekaj, kar se nam tu in tam zdi samoumevno. To je seveda svoboda. To je ključni temelj ne le delovanja družbe, temveč življenja, ki ni samo znosno, ampak je bogato, razgibano in – kot sem rekel – spodobno. In tu se najde ironičen paradoks – le posameznik, čigar duša poseduje vrednoto svobode, lahko odreši ljudstvo pred avtoriteto. Le svoboda lahko osvobaja!

Zatorej naj pride, naj pride nov dan, nova zora in naj v svitu vidimo novo priložnost. Naj pride vnovič ponedeljek, ki bo v nas vse vliv upanje. Le upanje lahko v slehernem posamezniku vzbudi željo, ne, dolžnost po pravičnosti, solidarnosti in integriteti. Cezar je leta 40 pr. n. š. dejal, da si pravi moški lahko moč pridobi le, če je moči vreden. In integriteta, enakopravnost in pravičnost so temelji človekove duševnosti, ki si zasluži spoštovanje.

A naj družba še tako upošteva moralna načela, vseeno je treba začrtati neke predpise, ki morebiti ne bodo mogli pravično vzdržati v vseh položajih, a se bomo zadovoljili z večino. Ti predpisi pa so vselej osnovani na načelih teh vrednot. Kajti če ne bi bili, bi zatonili v birokracijo, nehumanost in nestrpnost. Jata ptic namreč mora vedeti, kam je namenjena in kod je letela dotlej. Če se ti osnovni principi porušijo, se bo jata razšla in človek bo pač otok sam zase. Potrebujemo skupne točke in cilje, da lahko delujemo s skupnim konsenzom kot celota, kajti v nasprotnem primeru bomo leteli sami, samota pa s seboj prinese sovraštvo.

Da pa ne zapademo v osamljenost, moramo skrbno skrbeti za osnovne temelje svobodnega diskurza. To pa nam uspe le z aktivnim demokratičnim delovanjem. Kajti le ta v svoji najosnovnejši manifestativni obliki nedvoumno razodeva prizadevanja za egalitarno, transparentno in povezano družbo. Ta namreč dovoli nam, ljudstvu, da vselej, ko na vrata potrkajo volitve, presodimo, ali so nosilci oblasti ostali zvesti, in se po potrebi odločimo, da je pač čas za spremembe. Edino sistem, ki v sebi skriva možnost za spremembo, je učinkovit. In prav možnost je ključni faktor. Človek je namreč srečen in se počuti svobodnega, ko ve, da lahko kaj stori. Nedejavnost in brezdolje ubijata.

Slovenci smo praktično celo našo eksistenco bivali v zatiranosti. Dolgo pot smo prehodili do sinje trate demokracije in naš sen se nam je zdel tako blizu, da bi ga domala morali doseči. Nismo vedeli, da je pravzaprav že za nami. Nekje zadaj v tisti široki izrojenosti onkraj točke, ki predstavlja hkrati naše sanje in upanje, a tudi požrešne oči avtoritete. In napočil je nov dan, novo upanje in priložnost, da se postavimo na noge in ne bežimo, marveč se s hladnim

obrazom obrnemo proti sovražniku ter mu odločno pokažemo, da nas ni strah. Še več, sprevidel bo, da se pravzaprav boji on.

Zatorej vas, vse, prosim. Imejte hraber obraz, bodite neustrašni in pogumni. Varujte mene, mojo družino, prijatelje, znance in družbo. Naj bodo vaši načrti viharni in deroči, in ko napoči čas, bodite kot grom, kajti resnični zmagovalec najprej zmaga in potem odide na bojišče, medtem ko poraženec najprej odide in se nato zavzema za zmago.

Težko delo vas čaka. Država potrebuje ponovno vzpostavitev transparentnega prava, ki ni pogojeno s politiko. Potrebujemo volilne reforme in zagotovitev svobode ter neodvisnosti medijev. V družbo moramo posaditi vrednote kritičnosti, racionalnosti in svobode. Le civilna družba ve, kaj je dobro za ljudstvo, ta mora predominantno nositi glas ljudstva.

Naj bo to pismo krik krvavečega naroda, zadnji izdihljaj, preden se vse zatemni. Povrnite nam svobodo. Svobodo posameznika, ki bi človeku omogočala odločanje o lastni usodi in uravnavanje svojega početja z vso odgovornostjo, ki je postala vprašljiva.

Zahvaljujem se vam, ker ste prišli do konca, in nikdar ne pozabite, da lahko le vi v našo deželo znova popeljete up po utopiji. Karl Marx je namreč nekoč dejal: »Zgodovina se vselej ponovi. Prvič kot tragedija, drugič pa kot farsa.«

Luka Andrenšek, I. gimnazija v Celju, Kajuhova 2, 3000 Celje

Mentorica: Juana Robida, prof.